

Sygn. akt I CSK 5039/22

POSTANOWIENIE

Dnia 30 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Manowska

w sprawie z powództwa H.O.
przeciwko T. spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym 30 stycznia 2023 r. w Izbie Cywilnej w Warszawie,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanej
od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku
z 28 kwietnia 2022 r., sygn. akt II Ca 1298/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od T. spółki akcyjnej w W. na rzecz H. O. kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 28 kwietnia 2022 r. Sąd Okręgowy w Białymstoku oddalił apelację pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim z dnia 27 sierpnia 2021 r.

Od wyroku Sądu drugiej instancji pozwany wniósł skargę kasacyjną, w której przedstawił występujące, jego zdaniem, w sprawie zagadnienie prawne czy zastosowanie przepisu art. 365 § 1 k.c., określającego zakres związania prawomocnym orzeczeniem lub zastosowanie przepisu art. 366 k.p.c., określającego zakres powagi rzeczy osądzonej prowadzić może do powstania odrębnej podstawy odpowiedzialności, która nie wynika ani z ustawy, ani z treści

umowy łączącej strony a podstawa ta nie była przedmiotem badania przez Sąd wydający wyrok wskutek wydania wyroku zaocznego, zgodnie z art. 339 § 1 k.p.c.

Ponadto skarżący wskazał, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżącego obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zagwarantował, że skarga kasacyjna, jako nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie realizować funkcje publicznoprawne. Ograniczenie ilości przesłanek, wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. ma zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo będzie uzasadnione jedynie w tych przypadkach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej jednostkowej sprawie. Ostatecznie, nie w każdej sprawie skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. W przeciwnym, bowiem, razie Sąd Najwyższy stałby się, wbrew obowiązującym przepisom, sądem trzeciej instancji, a nie jest, przecież, jego zadaniem dokonywanie korekty ewentualnych błędów w zakresie stosowania, czy też wykładni prawa, w każdej indywidualnej sprawie.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi pozwanego. Nieskuteczność powołania się przez skarżącego na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wiąże się z koniecznością sformułowania określonego problemu prawnego o charakterze abstrakcyjnym, powołania przepisów, które stanowiły źródło jego powstania, zaprezentowania jurydycznej argumentacji przekonującej o istnieniu na tle tego problemu rozbieżnych ocen prawnych, a także świadczącej o poważnych trudnościach w jego rozwiązaniu, ponadto wskazania, dlaczego jest ono istotne (por. m.in. postanowienia SN z 10 maja 2001 r., II CZ

35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z 12 grudnia 2013 r., IV CSK 384/13). Tymczasem zagadnienie prawne przedstawione przez skarżącego (dotyczącego art. 365 § 1 k.p.c., a nie błędnie wskazanego art. 365 § 1 k.c., który dotyczy zobowiązania przemienne), sprowadza się do kwestionowania uwzględnienia zapadłego w sprawie wyroku zaocznego.

Na marginesie można przytoczyć stanowisko Sądu drugiej instancji, że w sprawie o dalszą, ponad prawomocnie uwzględnioną, część świadczenia z tego samego stosunku prawnego sąd nie może w niezmienionych okolicznościach odmiennie orzec o zasadzie odpowiedzialności pozwanego (zob. uchwała SN z 29 marca 1994 r., III CZP 29/94, wyrok SN z 23 marca 2006 r., IV CSK 89/05, OSNC 2007, nr 1, poz. 15). Sąd Okręgowy w Białymstoku wskazał ponadto, że w sprawie o sygn. akt I C 939/20 Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim wydając wyrok zaoczny prawomocnie przesądził, że pozwany ponosi odpowiedzialność za szkodę z dnia 18 września 2019 r. co do zasady i w procesie o dalszą część tego samego odszkodowania sąd nie może już przyjąć, że pozwany takiej odpowiedzialności nie ponosi.

Powołując się na oczywistą zasadność skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), strona powinna przedstawić stosowną argumentację prawną zmierzającą do wykazania kwalifikowanego, ewidentnego naruszenia wskazanych przez nią przepisów prawa, możliwego do stwierdzenia bez merytorycznej analizy zaskarżonego wyroku oraz podstaw kasacyjnych (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49 i z 11 sierpnia 2011 r., IV CSK 163/11); uzasadnienie tej przesłanki powinno koncentrować się na wykazaniu tak rozumianej „oczywistości” zasadności skargi. Skarżący powołał się na tę przesłankę, stwierdzając, że Sąd drugiej instancji popełnił istotne błędy zarówno w zastosowaniu przepisów prawa materialnego, jak i w procedowaniu. Pozwany wskazał, że chodzi tutaj na przykład o błędne stosowanie dyrektyw wykładni, lub też prowadzenie wykładni z pominięciem akceptowanych dyrektyw wykładni, czy też naruszanie elementarnych reguł logicznych. Nie odniósł jednak tych zastrzeżeń do zaskarżonego orzeczenia. W istocie kwestionował dokonaną wykładnię oświadczeń woli stron oraz interpretację określonych przepisów umowy. Sądy poczyniły jednak odpowiednie

ustalenia w tej kwestii, że umowa ubezpieczenia gospodarstwa rolnego jaka łączyła powoda z pozwanym, obejmowała nie tylko szkodę w budynkach inwentarskich, ale również w zwierzętach gospodarskich, które znajdowały się wewnątrz tych budynków.

Zatem niniejsza skarga kasacyjna nie jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., gdyż skarżący zarzucając naruszenie art. 65 § 1 i 2 k.c. w istocie kwestionuje ustalenia Sądów pierwszej i drugiej instancji.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. O kosztach postępowania rozstrzygnięto stosownie do art. 98 § 1 i 3 i art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.